

2020/2021. tanév
Országos írásbeli forduló

I. korcsoport, 9-10. évfolyam

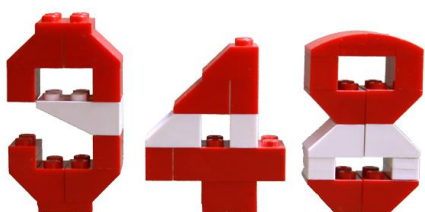
Írásbeli feladatlap
az elektronikus feladatlap nyomtatható változata

A versenyző tanuló kódszáma:

Elért pontszám:

/ 106 pont

ETO

Több mint 100 éve ugyanoda pakoljuk a könyveket?

... hát mondhatni, hogy igen. Egész pontosan 1876-ban egy amerikai könyvtáros és pedagógus, Melvil Dewey találta ki a Tizedes Osztályozást (TO). Ez egy univerzális osztályozás, ami az „emberiség tudását” 10 főosztályba sorolja. De ezt te nagyon jól tudod!

Az ETO, a tudományok, a világ témáinak rendszerezésére szolgál, logikája mentén például egy ország is sokféle szempontból megismerhető. Nézzük, mit tudunk megmutatni Dániáról az ETO mentén! Gyere velünk erre az ismerkedésre!

Kérjük, hogy a feladatlapot **tollal** töltsd ki!

A megoldásra 90 perced van.

A verseny során használhatod:

- a könyvtár teljes állományát,
- az ajándékba kapott kiadványt,
- az interneten elérhető források közül azokat, amelyek szabadon hozzáférhetők, melyekhez nem kell regisztráció, jelszó.

Nem használható:

- az interneten jelszóval védett tartalmak (pl.: tárhelyeid),
- saját fájljaid, információt tartalmazó papírjaid, jegyzeteid,
- a kommunikáció semmilyen formája a feladatlap tartalmával kapcsolatban.

A feladatlaphoz a következő ISBN számú melléklet tartozik: 978-963-355-498-2

A mellékletet nem kell visszaadni, a kiadvány az ajándékod.

Dánia híres könyvtári rendszeréről, a magas szintű ellátottságról és a modern, felhasználóbarát szolgáltatásokról, könyvtári terekről. Így ha 0, akkor Dániával kapcsolatban a könyvtárakról érdemes beszélni!

1. Middelfart városi könyvtárát biztosan szeretik a lakosok. Terei modernnek, de minden, hagyományosnak mondható olvasói térrel is rendelkeznek. Ezeket biztosan magad is felismered keresés nélkül is!

Írd a képek alá/fölé, hogy mely könyvtári térben készültek! Hogyan hívjuk ezeket?

↑ 1.

↑ 2.

↓ 3.

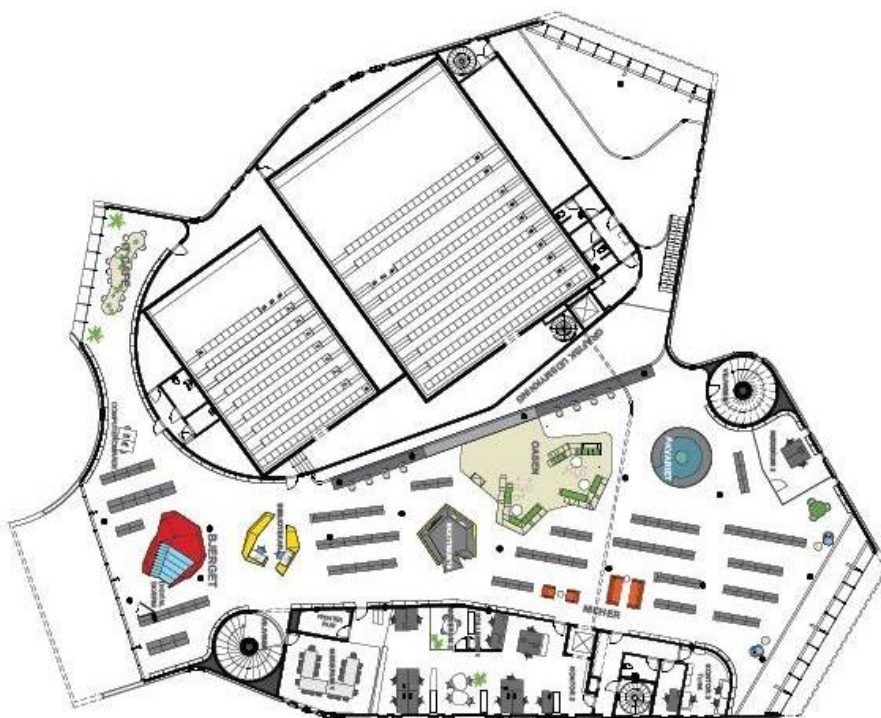
↓ 4. Kiscsoportos tanulótér

Fotók: Schmidt, Hammer and Lassen, Kim Wendt, Rosan Bosch Studio

2. A tervezők a színekkel az eligazodást is segítik, így a könyvtári alaprajz is könnyebben használható.

Írd a fenti képek sorszámait az alaprajz megfelelő helyére!

1.	
3	
2.	
4	

Egy ország kultúráját meghatározza vallása és annak történeti alakulása is. Mi a helyzet ezen a téren Dániában? A statisztikák szerint 2005-ben a dánok 83,1%-a volt a Dán Népegyház tagja, bár a tagoknak csak kevesebb mint öt százaléka vett részt legalább hetente az istentiszteleteken. Az alábbi infografika már frissebb adatokat is mutat.

Dán miniszótár:

årige: évesek
barnedøb: keresztség
befolkning: lakosság
døbte: megkeresztelkedett
folkekirke: népegyház
hele: egész
ikke: nem
indbygger: lakos
kilde: forrás
kirke: templom
medlem: tag
medlemstal: tagság
person: személy
procent: százalék
svare: válaszol

4. Fogalmazz meg a fenti infografika alapján 2 darab, számadatot tartalmazó állítást a dánok vallásosságával kapcsolatban!

Forrás: Folkekirken i tal. (é.n.) In: Folkekirken. Aarhus, URL: <https://www.folkekirken.dk/om-folkekirken/folkekirken-i-tal> (Utolsó letöltés: 2021.02.09.)

5. Vajon mióta evangélikusok a dánok? - merülhet fel a kérdés. Nézd meg egy történelmi atlaszban!

a) Add meg, abban mi a legkorábbi információ erről!

b) Történelmi atlasz többféle van, add meg forrásodról a következő adatokat: kiadó, a térképszelvény címe, oldalszáma!

(Ha az általad talált egyik történelmi atlaszban sem találnál erről információt, add meg az egyiknek a címét, kiadóját, megjelenési évét!)

4.	
4	
5.	
5	

14

3. Az 1-es főosztály kimaradt. A fenti, 14-es alosztály, vagyis 140-es szakjelzet alapján melyik témakör hiányzik innen?

3.	
1	

37

6. A 3-as főosztály is kimaradt. A fenti, 37-es alosztály, vagyis 370-es szakjelzet alapján melyik témakör hiányzik innen?

6.	
1	

5

A természettudományok területén is több dán kutató nevére bukkantál: Fredrik Bajer, Henrik Dam, Hans Christian Ørsted... Közülük Bohr Nobel-díjat is kapott a fizika területén.

Tőle nem sok minden olvasható magyarul, így megörülsz az alábbi hivatkozásnak:

Bohr, Niels: Természettudomány és civilizáció. In: Egy világ vagy egy se. (A Búvár könyvei, 27.) Bp., Franklin, 1947., 7-10. p.

7. Nézd meg jól a tételt, amit találtál! Hogyan tudnál hozzájutni a műhöz az alábbiak közül? Mely helyeken érdemes keresni? Húzd alá!

- antikvárium
- könyvesbolt
- könyvtár

8. Indokold fenti választásaidat a mű valamelyik adatával!

9. Mi a könyv címe, amit keresned kell, ha hozzá akarsz jutni a műhöz?

10. A keresgélés közben erre az oldalra bukkansz. Nyisd meg, hogy tájékozódhass róla!

<https://szeifertnatalia.com/2021/01/15/egy-vilag-vagy-egy-se-1946-hangoskonyv/?fbclid=IwAR2TInxEFZf0AXsMyMhhT3NZTYIRl0Sg8OTUQBhnKze bMuU758vVqogBfEI>

a) Milyen formában található itt meg a mű?

b) Mi a feltétele annak, hogy hozzájuss?

7.	
3	
8.	
2	
9.	
2	
10.	
2	

A sok dán felfedezés közül többnek az alkalmazása is sokat változtatott a világon. Hans Christian, na nem Andersen, mosoly hanem Ørsted munkássága nagy jelentőségű volt az alumínium felhasználása területén. Ørsted felfedezésének köszönheti létét a grönlandi Ivittuut település.

11. Melyik 3-4 kulcsszóval érdemes keresni az interneten, ha ez a fenti történet érdekel?

Másold ide az internetes keresőbe beírt keresőkérdésedet és az eredménystatisztikát (ami azt mutatja, hány találatod volt) vagy ha másra is szűkítettél, azt a sort a találat fölött, ami ezt mutatja!

12. Kevés magyar nyelvű találat van a témában. Egynek készítsd el a bibliográfiai hivatkozását úgy, ahogyan egy irodalomjegyzéken elhelyeznéd!

13. Úgy tűnik, hogy a grönlandi Ivittuut világhíres, iparilag fontos település volt az alumíniumhoz szükséges kriolitja miatt az 1980-as évekig. Vajon olyan nagy jelentőségű volt, hogy a magyar nyomtatott lexikonokba is bekerült?

Nézz meg egy általános vagy természettudományi lexikont!

a) Melyik lexikont nyitottad ki? Hivatkozd, ahogyan egy forrásjegyzékben kell!

Egy elhagyott kriolitbánya Ivittuutban

Fotó: Morten Birch Larsen
Forrás: Miljø og Råstoffer. (é.n.) In: Pinngortitaleriffik. Nuuk, Greenland Institute of Natural Resources URL: <https://natur.gl/raadgivning/miljoe/> Utolsó letöltés: 2021.02.20.

b) Melyik szócikkekben kerested?

c) Írd le, mire jutottál? Bekerült a lexikon valamely szócikkébe?

11.	
4	
12.	
8	
13.	
9	

Dánia egyik leghíresebb szülötte Andersen. De a világ egyik leghíresebb játéka, a LEGO is dán. Vajon vannak Andersen tematikájú LEGO játékok?

Erre a cikkre bukkansz: <https://kockashop.hu/epitesi-naplok/profi/andersen-10514>

Nem túl tartalmas, bár a fotók meggyőzőek. De még jó, hogy minden LEGO-nak egyedi azonosító száma van, így könnyű keresni.

Meg szeretnéd keresni a cikkben bemutatott készlet építési útmutatóját. Az internetes keresőprogram az alábbi találatokat adja:

Építési útmutató - Ügyfélszolgálat - LEGO.com HU

www.lego.com › [hu-hu](#) › [service](#) › [buildinginstructions](#)

LEGO® építési útmutatókat keres? A legjobb helyre jött! Szeretnénk, ha rögtön elkezdhetne építeni - ezért több ezer LEGO útmutatófüzetet online is elérhetővé ...

Építési útmutató - Kockajáték LEGO

www.kockajatek.hu › [epitesi_utmutato](#)

FŐOLDAL; ÉPÍTÉSI ÚTMUTATÓ. Jelenleg 984 építési ... kisállat szalonja. szerelési útmutató 41007_1.pdf ... Lego Friends Mókus lombháza. szerelési útmutató ...

9 Legó építési útmutató ideas | lego, útmutatók, lego játékok

hu.pinterest.com › [piroskasebennrz](#) › [legó-építési-útmutató](#)

LEGO Baymax Building Instructions - Frugal Fun For Boys and Girls. How to build Baymax out of LEGO®! If you are good, he will give you ...

Lego összerakási útmutató - Összeszerelési útmutatók ...

www.vatera.hu › [listings](#) › [q=Lego+összerakási+útmutató](#)

Lego összerakási útmutató - Összeszerelési útmutatók, prospektusok - Új és használt termékek széles választéka - Vásárolj azonnal, licitálj aukciókra, vagy ...

a) Melyik domain-re kattintasz, ha hiteles és megbízható forrásból szeretnéd letölteni az építési útmutatót?

b) Értékelj mindegyiknél egy-egy indoklással, miért hiteles és releváns, vagy miért nem!

14.	
9	

Valószínűleg Andersen a leghíresebb dán. Meséit a világ legtöbb pontján ismerik. Számos kiadásban és ma már főleg kifejezetten gyermekeknek írt adaptációban jelennek meg művei. Miközben történeteit nem csak gyerekeknek szánta. Ezt könnyen megérthetjük, ha ifjú vagy felnőtt fejjel újraolvassuk eredeti szövegeit.

Andersen történeteit több mint 100 nyelvre fordították le, és a legtöbb nyelvre többen, többféleképpen.

Gyermekkorodból biztosan emlékszel *A rendíthetetlen ólomkatona* meséjére. Nagyon szép rész, amikor a katona meglátja a balett-táncosnőt. A kezében lévő kötet is tartalmazza ezt a történetet.

A Magyar Elektronikus Könyvtárban a mesének több fordítása elérhető. Vizsgáld meg az ezen a két linken szereplő kiadást is!

- <https://mek.oszk.hu/16600/16637/>
- <https://mek.oszk.hu/17400/17465/>

15. Az információkat érdemes táblázatba rendezni, hogy átláthatók legyenek. Töltsd ki az alábbi táblázatot 4-4 adattal a mese 3 szövegváltozatáról!

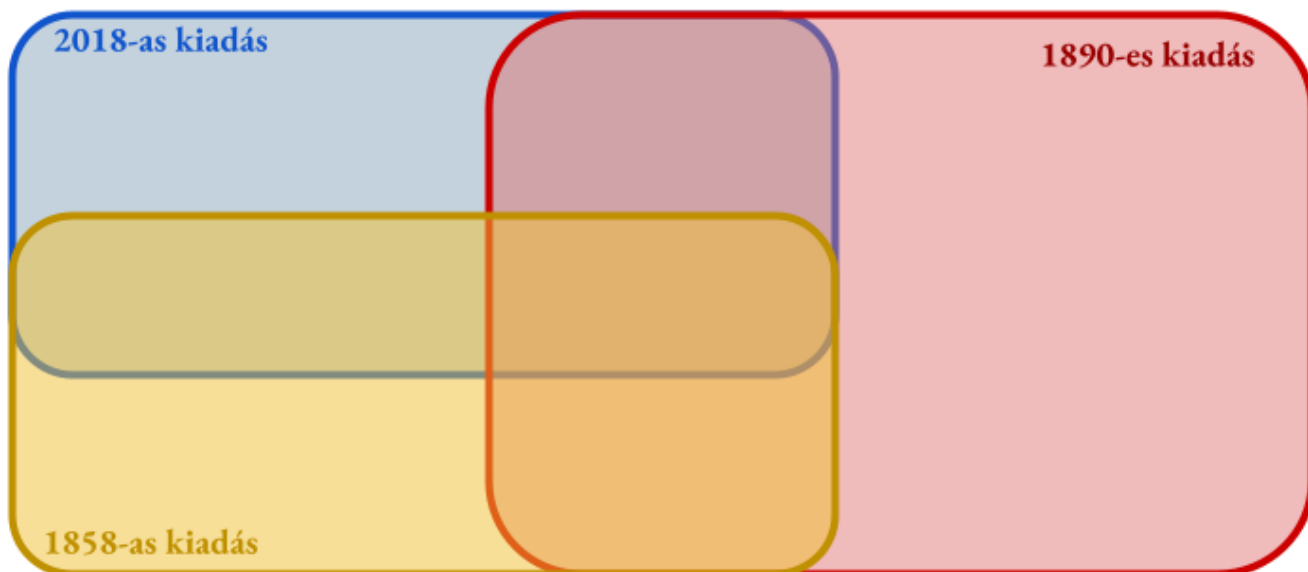
Időrendi sorrendben szerepeltess a műveket! A legrégebbivel kezd!

Megjelenési év	Fordító neve	Mese címe	Kötet címe

16. Másold ide a két digitalizált kiadványból a balerinát bemutató néhány mondatot, hogy könnyebben meg tudd vizsgálni! Írj az idézetek elé évszámot, hogy ne kevered össze! – Az online feladatlap része.

17. Látod, hogy a fordítások helyenként meglepőek. Te biztosan nem ezeket olvastad. Tégy egy próbát, hogy összehasonlítsd a balett-táncosnőről szóló részt! Vajon mennyi különbség és azonosság van? Az alábbi jellemzőket találod a szövegekben. Írd a halmazábrának a megfelelő részére azokat! A nem kellő kifejezéseket húzd át!

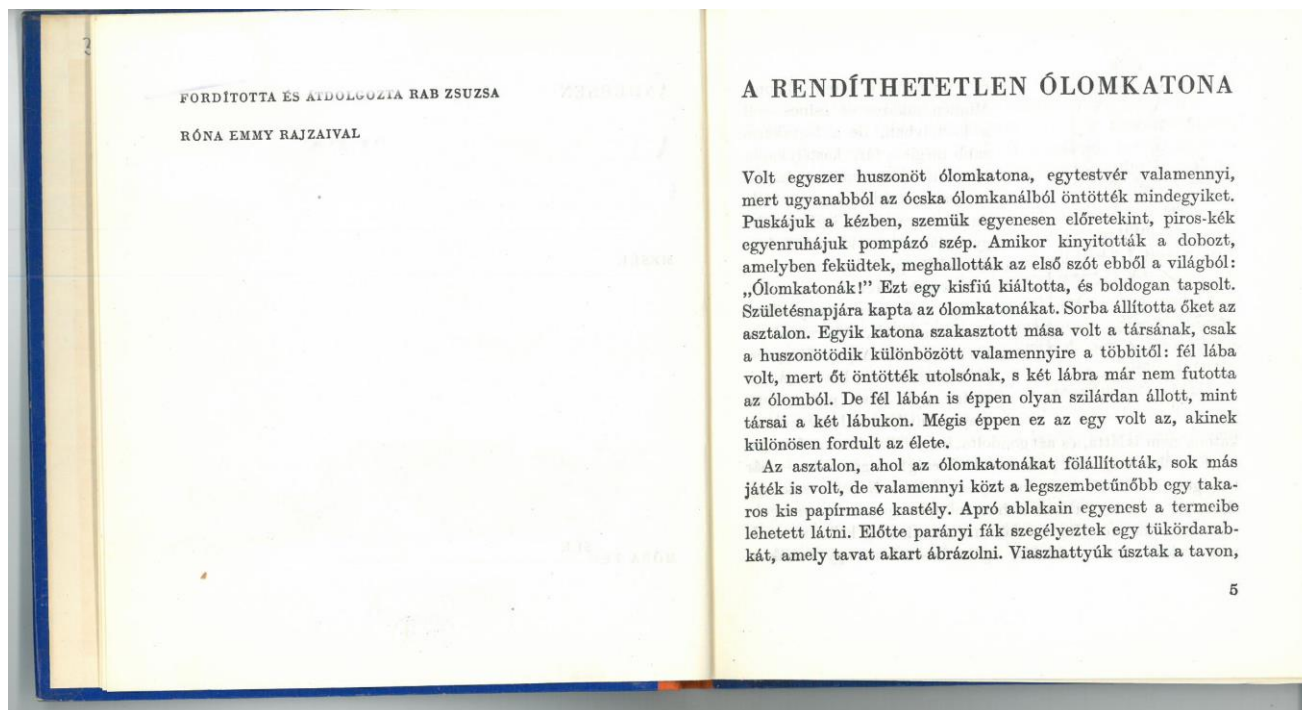
ruha színe nincs megnevezve – fehér ruha – balerina anyaga nincs megnevezve
a balerina papírból készült – a szalag színe nincs megnevezve – a szalagja kék
ruhája lenvászon – ruhája selyem – ruhája csipke – ruhájának anyag nincs megnevezve
csillagot visel – rózsát visel – brosst visel

15.	
16.	
16.	
4	
17.	
13	

18. Ezek után szeretnéd elolvasni a gyermekkorodban hallott változatot. Vajon abban hogyan írták le a balerinát? A mese első oldalát sikerült megszerezned, de itt még pont nem látszik az az oldal. Felismered. Biztosan ez volt meg nektek. Emlékszel, hogy 1964-ben jelent meg, hiszen ezt nagyapád a 10. születésnapjára kapta. Még jó, hogy a mellette lévő oldal is a szkennelésen van, így az adatok segítenek!

Ezen adatok segítségével keresd meg a kötet többi adatát az Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum (OPKM) katalógusában! Ott szinte minden gyermekkönyv megvan, biztosan ez is! Több adattal keress, hogy minél biztosabban ezt a kiadást találd meg!

Másold ide az eredménystatisztikát a találati oldal tetejéről vagy a kereséstörténetből!

18.	
4	

Örülünk, hogy részt vettél ebben a munkában!

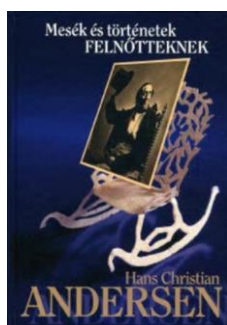
Feladatlapodat add át a felügyelő tanárnak! A mellékletet nem kell visszaadni, azokat megtarthatod. Élményekben gazdag olvasást kívánunk hozzá!

De még egy feladat vár rád a következő oldalon!

Andersennek szinte soha nem is volt lakása. Sokat utazott Dániában és azon kívül is. Bejárta Európa több országát, köztük hazánkban is járt. Élményeit megírta, melyek saját korában nagyon népszerűek voltak.

Egy közösségi oldalon rátalálsz arra, hogy egy kötetben magyarul is olvasható néhány útleírása. Ez az idézet felkelti a könyv iránt az érdeklődésed.

Carmilla 2015. február 8., 16:22

„Utazni annyi mint élni” – írta egyik levelében barátjának –, és ezt meg is valósította: harminc nagyobb utazást tett, a legkülönbébb járműveken ötször bejárta Európát, és kapcsolatban állt a kor olyan nagy íróival, művészeivel, mint Victor Hugo, Wagner, Heine, Dickens, Ibsen, Balzac, de a királyi udvarok is egymással versengve fogadták.

11. oldal, Az ismeretlen Andersen - Élete (Polar Könyvek, 2005)

Hans Christian Andersen: Mesék és történetek felnőtteknek 81%

Forrás: Moly.hu

19. Testvéred épp a könyvtárban van, átküldöd neki a fenti bejegyzést, hogy ezt a könyvet hozza haza, hogy olvashasd. Azt mondja, nem találja a könyvtárban. Bizonyítékként átküldi a katalógusból a kereséstörténetét.

Melyik keresése miatt nem volt eredményes? Kösd össze!

A "Szerző: 'Mesék és történetek felnőtteknek' " keresőkérdésre kapott 0 találat.
A "Cím: 'Mesék és történetek' " keresőkérdésre kapott 90 találat.
A "Szerző: 'Andresen' ÉS Cím: 'Mesék és történetek felnőtteknek' " keresőkérdésre kapott 0 találat.
A "Cím: 'Az ismeretlen Andersen' " keresőkérdésre kapott 0 találat.

- Nem elég pontosan írta be a címet.
- Más a kiadó.
- Minden szót külön keresőmezőbe kellene írni.
- Elgépelés van az egyik kifejezésben.
- Ez a fejezet, nem a könyv címe.
- Rossz keresőmezőbe írt.

Segítséggeddel végül ezt találja:

Szerző:	Andersen, Hans Christian (dán költő, meseíró)
Cím:	Mesék és történetek felnőtteknek / Hans Christian Andersen ; [ford., összeáll. és az előszót írta Kertész Judit]
Megjelenés:	[Budapest] : Polar, 2005
Terjedelem:	167 p. : ill. ; 25 cm
Megjegyzések:	Eventyr En digters bazar Mit livs eventyr (Polar könyvek, 1418-0243) A ford. az "Eventyr", "En digters bazar" és a "Mit livs eventyr" c. művek alapján kész.
ETO jelzet:	839.8-32Andersen, H. Ch.=945.11
ISBN:	963-217-902-1 (kötött)
Egyéb nevek:	Kertész Judit (1946-) (műfordító) Polar könyvek

Példányadatok:	Lelőhely	Jelzet	Státusz
1.	Felnőtt kölcsönző	A57	Kölcsönözhető
2.	Felnőtt olvasóterem	920 A57	Nem kölcsönözhető
3.	Gyufaárus téri fiók	A57	Kölcsönözve: 2021.03.16.

20. a) Azt találta meg, ami neked kell? Bizonyítsd a közösségi oldal bejegyzésében és a katalógusban talált bibliográfiai adatok összevetésével!

b) Tudja kölcsönözni? Ha igen, hol találja? A lehető legpontosabb segítséget add neki!
Ha nem, mit kell tennie, hogy hozzájusson?

c) Látnod, hogy egy példány az olvasóteremben is van belőle.
Milyen szakjelzet alatt? Milyen témájú művek közé tették?

19.
4
20.
8